

SPEL VAN DE ROETAERT

Stad Herentals - Op konijnenjacht tijdens het 'Spel van de Roetaert' (2016)

Jacht op pluchen konijnen

Elk voorjaar wordt de jacht op konijnen geopend in Herentals. Dan kunnen alle **kinderen** van drie tot elf jaar gratis meespelen met het Spel van de Roetaert: een traditie waarbij er pluchen konijntjes en snoepjes vallen uit het belfort van de Lakenhal op de Grote Markt.

De kinderen moeten zich eerst ter plaatse gratis inschrijven. Ze worden vervolgens verdeeld in vier leeftijdscategorieën: drie tot vier jaar, vijf tot zes jaar, zeven tot acht jaar en negen tot elf jaar.

Een kwartier voor aanvang, verzamelen de kinderen per categorie in één van de twee *wachtvakken*. Kinderen van drie tot zes jaar mogen een begeleider meenemen in het wachtvak. Zij mogen niet mee naar het *speelvak*. Het spel start met de jongste groep.

Als de kinderen in het speelvak klaarstaat, worden de **pluchen konijnen en snoepjes** uit de **belfortoren** naar beneden **gegooid**. Voor de groepen tot zes jaar gebeurt dat vanachter een hek.

Elk konijntje heeft een strikje om. Per categorie is er één prijskonijn bij, met een extra lintje om zijn nek. Wie dit vangt, wint een nieuwe fiets. Na elke ronde, wordt het prijskonijntje gecontroleerd en wordt de naam van de winnaar genoteerd. De kinderen verlaten het speelvak via hetzelfde wachtvak waarlangs ze zijn gekomen. Begeleiders kunnen daar hun kind opwachten.

De **prijsuitreiking** gebeurt op het podium. Enkel de winnaars zelf, mogen de hoofdprijzen in ontvangst nemen. Aansluitend worden er nog vier aanwezigheidsprijzen verloot, één per categorie.

De Roetaertfeesttafel

Om het **verhaal** achter dit spel te begrijpen, moeten we terugkeren naar 1209 toen Herentals van Hendrik I, Hertog van Brabant, de titel van 'stad' kreeg.

Het Kapittel van Bergen, een kloostergemeenschap van adellijke juffrouwen, had een aantal rechten en opbrengsten in Herentals tot aan het einde van de 18de eeuw. Hun belangen werden ter plaatse behartigd door een meier en zijn schepenen.

Één keer per jaar, kwamen **de Juffrouwen van Bergen** zelf naar de stad afgezakt. Ze bleven van St.-Michielsdag (29 september) tot en met St.-Baafsdag (1 oktober). Tijdens dit belangrijk **bezoek**, werd er stevig gefeest. Meer dan dertig genodigden mochten aanschuiven aan de tafel van de meier, waar zij zich tegoed deden aan spijs en drank. In historische geschriften wordt deze **maaltijd 'Roetaert'** genoemd.

Ook voor de **schooljongens** was het op 1 oktober **feest**. Ze gingen dan in een grote cirkel op de Grote Markt zitten, waar een **levend**

konijn werd losgelaten dat moest gevangen worden met blote handen. Het ging er allesbehalve zachtvaardig en diervriendelijk aan toe. De schoolknaap die tijdens drie opeenvolgende jaren de kop van het arme dier kon bemachtigen, mocht mee aanschuiven aan de 'Roetaertfeesttafel' van de meier. Door de vele woelige oorlogsjaren op het grondgebied, kon het spel vaak niet doorgaan. Hoelang deze traditie uiteindelijk standhield is niet zeker.

Op het einde van de jaren '30 van vorige eeuw, bestudeerde leraar Jozef Laureys de geschiedenis van zijn geboortestad en vond hij het verhaal van de Roetaert terug in oude geschriften. Dat bracht hem op het idee om **opnieuw konijnen naar de Grote Markt** te brengen. Als dierenvriend koos hij voor **pluchen** konijnen die uit de belfortoren in de graaiende kinderhandjes werden gegooid. Jammer genoeg moest dit jaarlijkse kinderfeest enkele jaren gestaakt worden tijdens WOII.

In 1945 namen Jozef Laureys én zijn vriend Paul Heyns de draad snel weer op. Dankzij hen, de vzw Toerisme Herentals en het lokaal bestuur, is het spel met het pluchen konijn nog steeds springlevend.

INZENDER

Herentaldum - Herentalse Kring voor Geschiedenis
en Heemkunde
<http://www.herentaldum.be>

LOCATIE

Belfortoren
2200 Herentals

THEMA

Feesten, rituelen en sociale gebruiken
Sport en spel

TREFWOORD

#sociaal gebruik #dier